

чна самостостелностъ и за облекчение на трудното си политично и икономично положение да търси да се склони и засели въ земиѣ и владѣнията на нѣкой силенъ боляринъ, който ималъ достатъчно сила и авторитетъ, за да го запази отъ външнитѣ безпокойства и произволи и да му обезпечи що-годѣ сносенъ и търпимъ животъ. И дѣйствително, българскитѣ боляри, както по-късно и тѣхнитѣ наслѣдници — турскитѣ бейове и паши, поради своя личенъ интересъ, защищавали населеницитѣ си т. е. чифчиитѣ. Но и господарскитѣ яремъ винаги не билъ лекъ, и затова населеницитѣ напускали именията на единъ господаръ и се заселвали въ ония на другъ, у когото мислили, че ще имъ бжде по-лесно, ще бждатъ обложени съ по-малко повиности и ще бждатъ по-добрѣ защитени отъ чуждитѣ произволи. Отъ друга пкъкъ страна и боляритѣ, които притежавали голѣми пространства земя, употребявали разни сръдства, за да привлѣкатъ въ своитѣ имения по възможностъ повече земледѣлчески работни сили. Старото българско земледѣлческо население най-много и най-охотно бѣгало и се настанявало въ имотитѣ на църквитѣ и манастиритѣ, защото послѣднитѣ се ползували съ разни права и привилегии, та и приселеницитѣ имъ и изобщо манастирскитѣ и църковнитѣ люде били освобождавани отъ много данъци и повиности, съ които било обложено другото население, което живѣло на собственитѣ си имоти. Землевладѣлцитѣ често изпждали своитѣ приселеници, защото, споредъ византийското законодателство, ако послѣднитѣ обработвали и живѣли на единъ и сжщъ имотъ повече отъ тридесетъ години, придобивали правото, вѣчно да се ползватъ отъ него, та собственикътъ на имота не могълъ съ сила подиръ да ги изпжди.⁸⁸ При това и тогавашното законодателство

⁸⁸ Ibid. 157, 174.